De toegang van de bedrijfswereld tot de ministeriële kabinetten (strategische beleidscellen) van Vivaldi

Regeringen worden geacht zich in te zetten voor het algemeen belang, maar ondergaan allerlei invloeden van de economische macht. De gevaarlijke liefde tussen de politiek en de bedrijfswereld komt op vele manieren tot stand. Eén daarvan is de aanwezigheid van vertegenwoordigers van het bedrijfsleven in ministeriële kabinetten. Hoe zit het op dat vlak met de regering De Croo? In dit dossier komen mogelijke belangenconflicten in de meest prominente of gevoelige sectoren aan de orde: werkgeversorganisaties, consultancy- en auditbureaus, banken, energie en diamanten.

Werkgeversorganisaties

Het bedrijfsleven kan zich in ministeriële kabinetten nestelen door kaderleden van grote bedrijven te sturen, maar deze intieme contacten kunnen ook rechtstreeks met werkgeversorganisaties worden gelegd. De regering De Croo vormt hierop geen uitzondering. Het begint met het kabinet van de premier zelf.

™ **Geert Vancronenburg** is in het kabinet van premier Alexander De Croo (Open Vld) zowel adjunct-directeur als "chief economist". Die functie vindt men gewoonlijk in banken of werkgeversorganisaties. Van Cronenburg was van 2006 tot 2014 inderdaad hoofdeconoom van het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO).

In die hoedanigheid verklaarde hij in 2012 dat een indexsprong "het concurrentievermogen van bedrijven in de huidige omstandigheden kan helpen, dus in die zin is het echt nodig, maar het kan ook helpen besparen aan de uitgavenkant. Als we het bijvoorbeeld hebben over een indexsprong voor de ambtenarensalarissen en zelfs voor sociale uitkeringen, betekent dit voor de begroting duidelijk een nettowinst."[1] Een win-winvisie voor de bazen en de staat dus, waarbij alleen de bevolking verliest.

In ieder geval een visie die in 2015 gestalte krijgt nadat Van Cronenburg het jaar ervoor toetreedt tot het kabinet van vicepremier Alexander De Croo. Journalist Alain Mouton zegt in dat verband: "Jarenlang was Alexander De Croo in de federale regering als minister de waakhond van de werkgevers, en van het VBO in het bijzonder."[2] Die opdracht stoelt met name op de goede contacten die zijn adjunct-kabinetchef bij het VBO heeft overgehouden. Het lijdt geen twijfel dat met de promotie van De Croo tot regeringsleider deze band voor de werkgeversorganisatie nog waardevoller is geworden.

™ **Pieter Van Herck** werd speciaal aangeworven in de cel algemeen beleid van het kabinet van Van Quickenborne om de Open Vld-vicepremier te adviseren over

1 *La Libre Belgique*, 30 oktober 2012 https://www.lalibre.be/belgique/geert-van-cronenburg-la-feb-plaide-pour-un-saut-d-index-51b8f374e4b0de6db9c86d8e

2 *Trends*, 30 september 2020 - https://trends.knack.be/economie/beleid/alexander-de-croo-wordt-premier-van-minister-van-de-werkgevers-tot-verzoener/artikel-analyse-1647593.html?cookie_check=1617460088

gezondheidsvraagstukken in het kader van de coronacrisis. Voordien was hij senior adviseur gezondheid bij de Vlaamse werkgeversorganisatie Voka (van 2013 tot 2020 - zijn naam en foto prijken nog altijd op de website van Voka).

Ook zijn vorige functie is interessant, toen Van Herck adviseur gezondheidszorg was bij het Itinera Institute. Deze patronale denktank is waarschijnlijk de invloedrijkste in het land, aangezien ze meer dan eens per dag in de pers wordt vermeld.[3] Ze doet zich voor als een onafhankelijk instituut, maar wordt gefinancierd en geleid door grote namen van het Belgische kapitalisme (Saverys, Leysen, Verelst, enz.).

Gezondheid is een van de favoriete thema's van Itinera (in de raad van bestuur zit Leo Neels, de voormalige en emblematische CEO van pharma.be, de machtige lobby van de farmaceutische industrie). Tijdens zijn jaren bij Itinera en Voka werd Pieter Van Herck regelmatig in de pers geïnterviewd als deskundige over volksgezondheid. In maart 2020, net voor de Covid-pandemie, pleitte hij voor een vermindering van de exclusief aan verpleegkundigen toevertrouwde taken, waardoor deze zouden worden toegewezen aan minder gekwalificeerd en minder betaald personeel. Kortom, het behoeft geen betoog dat wanneer het over het beheer van de gezondheidscrisis gaat, de kern (beperkte ministerraad) met dergelijke adviseurs duidelijk de mosterd bij de werkgevers zal halen.

™ **Naïm Cordemans**, adviseur in het kabinet van Thomas Dermine, de socialistische staatssecretaris voor Relance en Strategische Investeringen, begon zijn carrière bij liberaal en Europees Commissaris Louis Michel, alvorens over te stappen naar het Itinera Institute. Een vrij korte periode in de patronale denktank, maar voldoende om samen met Jean Hindriks (een van de hoofdfiguren van Itinera) een studie te schrijven, getiteld *S'inspirer de la Finlande pour accroître le taux d'emploi de nos seniors.*[4] Dat is geen onschuldig onderwerp: de verlenging van de loopbanen is een van de hoofdlijnen van het liberale en het werkgeversbeleid, ook in het kader van de hervormingen die de Europese Unie door de financiering van de herstelplannen van de lidstaten wil doorvoeren.

™ **Christine Lhoste** is kabinetschef van David Clarinval (MR), de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw. Deze juriste werkte voor het advocatenkantoor Claeys & Engels, leider in sociaal recht aan werkgeverszijde, en is een specialist in draaideuren. Na bijna negen jaar (2005-2013) op het kabinet van Sabine Laruelle, minister van Middenstand en KMO's, werd zij secretaris-generaal van de *Union des classes moyennes* (UCM), vervolgens voorzitter van de *Conseil Supérieur*

3 *Le Vif-L'Express*, 14 september 2012 - https://www.levif.be/actualite/magazine/itinera-la-voix-de-ses-maitres/article-normal-909199.html

4 https://www.itinerainstitute.org/wp-content/uploads/2016/10/NOTA62-sinspirerend-Finland-03.pdf.

des Indépendants et des PME, alvorens terug te keren naar de ministeriële kabinetten gewijd aan kmo's, met achtereenvolgens Willy Borsus, Denis Ducarme en ten slotte David Clarinval.

In het geval van Lhoste zou men natuurlijk kunnen aanvoeren dat er een samenhang bestaat tussen de werkgeversorganisaties die zij heeft geleid en de doelgroep van de ministers die zij ondersteunde. Kmo's bestaan echter niet alleen uit hun eigenaars maar ook uit hun werknemers. Gevraagd in 2013 naar de aanwezigheid van vakbonden in de kmo's, antwoordde het toenmalige hoofd van de UCM echter: "Ik denk niet dat het een goed idee is, ik ben er zelfs van overtuigd.[5]

™ **Tom Vanden Borre** ruilde zijn functie van directeur Beleid & Markt, die hij sinds 2017 bij Comeos bekleedde, in om kabinetschef te worden van minister van Energie Tinne Van der Straeten (Groen). Als je een winkelnaam hebt, is het bijna logisch dat je in de werkgeversorganisatie van de handel terechtkomt. Het is echter niet zozeer deze functie die vragen doet rijzen als wel de andere functies die Vanden Borre heeft bekleed in het kader van de bevoegdheden van "zijn" minister (zie hieronder "De wereld van de energie").

De financiële sector

De financiële sector is een onbetwistbare macht in de zakenwereld en oefent van oudsher ook invloed uit op de politieke wereld. Zo hebben sinds de Tweede Wereldoorlog de meeste Belgische ministers van Financiën voor of na hun ministerschap hoge functies in de bankwereld bekleed. In de kabinetten van de regering De Croo zijn voormalige "bankiers" vertegenwoordigd in de vier politieke families.

™ **Nicolas de Callataÿ**, bankier in Londen, werd in april 2020 plotseling adviseur van premier Sophie Wilmès (MR) en bleef bij de vorming van de Vivaldi-regering in het kabinet van de vicepremier. Hij werkte 17 jaar bij JP Morgan, de grootste VS-bank, die al meer dan een eeuw aanwezig is in België. Bij Wilmès is de Callataÿ zowel adviseur "Energie & Duurzame ontwikkeling" als adviseur "Buitenlandse Handel - Coördinatie Economische Diplomatie".

™ **Olivier Lohest** was adjunct-kabinetschef van Sophie Wilmès toen zij van 2015 tot 2019 minister van Begroting was en is sindsdien in het kabinet Wilmès gebleven. Hij is de huidige adviseur voor Macro, Budget, Investeringen en Wetenschapsbeleid van de vicepremier. Lohest was senior macro-econoom bij Dexia in 2008 en 2009, d.w.z. in de

5 *L'Echo*, 21 september 2013 - https://www.lecho.be/economie-politiek/belgique/economie/les-syndicats-dans-les-pme-pas-une-bonne-idee/9402218.html

slechtste jaren van de bank, toen deze door de staat van een faillissement moest worden gered.

™ **Davine Dujardin** zat aanvankelijk op de CD&V-kabinetten van Yves Leterme, Herman Van Rompuy en Koen Geens, op Vlaams, federaal en Europees niveau. Van woordvoerster van een minister werd zij woordvoerster van de Delta Lloyd Bank, om vervolgens over te stappen naar het advocatenkantoor Odigo. Daarna keerde ze terug naar het kabinet van de minister van Justitie, maar met een andere politieke kleur, aangezien de Open Vld'er Vincent Van Quickenborne die post binnenhaalde.

™ **Karel De Bondt**, adjunct-kabinetschef van vicepremier Frank Vandebroucke (Vooruit), liep over en weer tussen de bankwereld, het bankentoezicht (op Belgisch en Europees niveau) en de ministeriële kabinetten. In de bankwereld heeft hij, naast een korte uitstap naar Fortis, grote fusies van ondernemingen geleid bij Degroof-Petercam. Op politiek vlak zat hij in de kabinetten van Freya Van den Bossche in de Vlaamse regering en Johan Vande Lanotte op federaal niveau.

™ **Anthony Baert** is de adviseur "Begroting, Fiscaal, Relance" van vicepremier Petra De Sutter (Groen). Hij was economisch adviseur van de twee groene partijen, Ecolo en Groen, na econoom te zijn geweest bij de ING-bank.

™ **Mouna Dourasse**, adviseur in het kabinet van staatssecretaris Thomas Dermine, werkte bij BMCE Bank International in Parijs en Bloomberg in Londen, waar zij verantwoordelijk was voor de promotie en implementatie van de tools van Bloomberg in het Franse hoger onderwijs.

™ Uitgerekend iemand uit de verzekeringswereld moet in het kabinet van minister Pierre-Yves Dermagne deze sector volgen. De minister antwoordde op een parlementaire vraag: "Ik heb in mijn kabinet een medewerker uit de verzekeringssector die deze materie volgt." Dit is overigens het enige geval van een potentieel belangenconflict dat door een regeringslid is toegegeven in antwoord op de vragen die de federale PVDA-volksvertegenwoordigers hun stelden (zie hieronder in de rubriek "Antwoorden van ministers op parlementaire vragen").

De wereld van energie

Energie is een van de sectoren waar zich belangenconflicten kunnen voordoen. Journalist Dominique Soenens heeft dat in zijn boek *Lobbyen in de Wetstraat* (EPO, 2017) met bijzondere aandacht gevolgd. In de regering-Michel was het kabinet van de voormalige liberale minister van Energie Marie-Christine Marghem het toneel van veelvuldige belangenconflicten. Men had dus kunnen veronderstellen dat met de Vivaldi-coalitie de komst van een ecologiste op deze post de zaak zou hebben veranderd.

Het kabinet van minister van Energie Tinne Van der Straeten (Groen) biedt echter onderdak aan heel wat mensen uit de privésector: van de twaalf leden die zich met energievraagstukken bezighouden, komen er acht uit de energiesector. Het kabinet van Van der Straeten richt zich natuurlijk minder op kernenergie dan dat van Marghem. Maar, net als bij haar liberale voorganger, stemt het gewicht van de particuliere sector wellicht overeen met een opvatting waarin de politiek wel de bakens uitzet maar de meeste investeringsinitiatieven aan de markt overlaat.

™ Voor hij in dienst trad bij de minister van Energie was **Tom Vanden Borre,** de kabinetschef van Tinne Van der Straeten, zoals gezegd marketingdirecteur bij Comeos. Deze jurist is een aanhanger van de draaideuren en gaat heen en weer tussen privé en openbare sector.

Privé werkte hij, naast Comeos, van 2010 tot 2017 voor de energiemultinational ENI (waarvan de Belgische activiteiten in 2017 werden overgenomen door Eneco Groep), waar hij aan het hoofd stond van het departement Legal, Corporate & Regulatory Affairs. Daarvoor werkte hij voor de afvalverwerkingsgroep Biffa.

Bij de overheid bekleedde Vanden Borre verschillende functies in verband met energie bij de stichting van openbaar nut SCK-CEN (Studiecentrum voor Kernenergie), het FANC (Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle), de CREG (Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas) en de Europese Commissie. In het begin van de jaren 2000, onder de regenboogregering, had hij ook al een voorsmaakje van de, zij het liberale, ministeriële kabinetten gekregen, als energieadviseur van premier Guy Verhofstadt en minister van Economie en Energie Fientje Moermans.

Kortom, de kabinetschef van Tinne Van der Straeten staat zeker op twee benen: met een been in de particuliere sector, het andere in de openbare sector; het ene been in de kernenergie, het andere in hernieuwbare energie; nu eens bij de groenen, dan weer bij de liberalen.

™ **Carl Malbrain** is adjunct-directeur van het kabinet van Van der Straeten en verantwoordelijk voor kernenergie. Deze ingenieur kernenergie is zo al voor de derde keer de collega van kabinetschef Tom Vanden Borre. Zij kennen elkaar immers al van bij Biffa en het Studiecentrum voor Kernenergie SCK-CEN, waar Malbrain als directeur een belangrijke herstructurering had doorgevoerd.

Zijn lange en bewogen loopbaan in de particuliere sector heeft hem naar talrijke ondernemingen geleid, vooral in de energie- en milieusector. In 2019 werd hij bestuurder van Enervalis, een Belgische start-up verbonden met de Zwitserse multinational ABB en gespecialiseerd in geautomatiseerde controle van binnenlandse energiestromen. Als men het Belgisch Staatsblad mag geloven, behield Malbrain dit mandaat nadat hij was toegetreden tot het kabinet van de minister van Energie.

Volgens de website van Enervalis zou hij er zelfs voorzitter van de raad van bestuur zijn.[6]

Hij was ook bestuurder van de Limburgse groep Machiels (energie, afvalbeheer, vastgoed) en van de energiegroep Upgrade Energy. Hij was gedurende vier jaar bestuurder van Erda, een Waals bedrijf actief in groene energie. Hij was CEO van de Thenergo Groep - nu ABO - actief in milieuprojecten, waar hij een herstructurering doorvoerde.

Onder de andere functies van Malbrain, zien we dat hij tussen 2010 en 2014 directeur was van Stonefund, een investeringsfonds van miljardair Jef Colruyt. Hij was ook adviseur van Korys, een ander fonds van het Colruytrijk, dat in de groene economie investeert.

™ **An Stroobandt** is op het kabinet van Van der Straeten adjunct-directeur voor duurzame energie. Zij bracht het grootste deel van haar carrière door bij de energietak van de multinational Siemens, waar zij onder meer verkoopsdirecteur voor gas en olie was. Zij werkte tien jaar (2007-2017) bij Siemens Wind Power, waar zij CEO werd. Toen het Duitse Siemens en het Spaanse Gamesa hun windenergie-activiteiten fuseerden, nam Stroobandt het beheer van België en Luxemburg over.

™ **Bram De Wispelaere**, adjunct-directeur "markt" bij Van der Straeten, heeft bijna twaalf jaar voor EDF Luminus gewerkt. Hij hield er zich bezig met marktreguleringsvraagstukken. Hij werkte ook voor Brussels Airport Company als energiemanager, voor de Vlaamse regulator voor de energiemarkt VREG en voor Engie-Fabricom.

™ **Lara Desimpel**, raadgeefster "CRM" bij Van der Straeten, werkte drie jaar bij het groene energiebedrijf Eneco, waar zij verantwoordelijk was voor regelgeving en openbare aangelegenheden. Zij was ook partner bij de internationale advocatenkantoren DLA Piper en Linklaters.

™ **Maxime Saliez**, adviseur "energienetwerken" bij Van der Straeten, was tweeënhalf jaar lang analist energiemarkt bij Engie (waar hij als consultant van Green Fish werkte).

™ **Aislinn D'Hulster**, adviseur "algemeen energiebeleid" bij Van der Straeten, is econoom van opleiding en werkte tweeënhalf jaar bij Engie, onder meer als Business Developer.

™ **Joris Creemers**, raadgever "nucleair" bij Van der Straeten, werkte aan nucleaire veiligheid bij Engie-Electrabel. Tussen twee jobs als deskundige bij het FANC (Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle) was hij van 2014 tot 2018 adviseur in het kabinet van Jan Jambon (N-VA). De huidige minister-president van de Vlaamse

6 https://www.enervalis.com/over/

regering was in de regering-Michel als vicepremier en minister van Binnenlandse Zaken immers bevoegd voor de nucleaire veiligheid.

De diamantsector

Als er al ministerposten zijn waar het ongepast zou zijn vertegenwoordigers van de diamantsector aan te treffen, dan is het wel bij Financiën en Justitie. De sector heeft immers een slechte reputatie op het gebied van belastingfraude en speelt gevaarlijke spelletjes met het gerecht. Toch zijn het juist de twee Vincents, de ministers van Financiën en Justitie, die "briljante" medewerkers in dienst hebben genomen.

™ **Karla Basselier**, kabinetsdirecteur van de cel algemeen beleid bij vicepremier Vincent Van Quickenborne (Open Vld), is een pareltje als het op lobbyen en belangenconflicten aankomt. Deze juriste, gespecialiseerd in internationaal en Europees recht, begon haar loopbaan als parlementair medewerker. Daarna ging ze aan de slag bij de FOD Buitenlandse Zaken waar ze verantwoordelijk was voor maatschappelijk verantwoord ondernemen voor producten als cacao, mijnbouwproducten of diamanten. Dat bracht haar ertoe het "Kimberley-Proces" te volgen, een internationaal samenwerkingsverband om de handel in "bloeddiamanten" (afkomstig uit gewapende conflictgebieden) te voorkomen.

Een nobele missie die haar bij de AWDC (Antwerp World Diamond) deed belanden, de koepel en lobby van de diamantindustrie, waarvan verschillende bestuurders worden vernoemd in de Panama Papers en SwissLeaks. Binnen de AWDC stond Basselier aan het hoofd van de afdeling Openbare zaken, wat haar ertoe bracht bij de overheid te lobbyen om de belangen van de sector te verdedigen en haar een zeker aanzien te geven. We vinden haar naam overigens terug in het "Lobbyregister" dat wordt bijgehouden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers[7]. In haar functie binnen de AWDC nam ze ook deel aan handelsmissies met voormalig minister Pieter De Crem (CD&V) en vertegenwoordigde ze Antwerpen in het Kimberley-Proces. Volgens goed ingelichte waarnemers is dat laatste minder doeltreffend in de strijd tegen bloeddiamanten dan diamanthandelaars maagdelijkheid aanbieden. Basselier staat nog steeds op de website van het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO) vermeld als vertegenwoordiger van de diamantsector en plaatsvervangend lid van de raad van bestuur van de werkgeversorganisatie.

In 2016 stond Karla Basselier aan de zijde van Ari Epstein, de CEO van AWDC, in de speciale commissie van de Kamer over de Panama Papers voor een hoorzitting die ze aanvankelijk hadden geprobeerd te ontlopen. Zij legden er uit dat het gebruik van Panamese offshore bedrijven en -banken niets te maken had met belastingontduiking,

7 De Kamer van Volksvertegenwoordigers, *Lobbyregister*, 19 maart 2021 - https://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/lobby/lobbyisten.pdf

geld witwassen of andere illegale operaties. Dat was gewoon een manier om zaken te doen in een land dat de diamanthandel goedgezind is.

™ **Laura Mahieu** is directeur "Communicatie en politieke strategie" in de beleidscel van minister van Financiën Vincent Van Peteghem (CD&V). Van 2010 tot 2013 was ze verantwoordelijke Compliance bij Rosy Blue, een Indo-Belgisch diamantbedrijf, een van de grootste in Antwerpen.

De CEO van Rosy Blue is Dilip Metha. Met een vermogen van 271 miljoen euro staat zijn familie op de 86ste plaats van rijkste families in België.[8] Hij kreeg in 2006 de titel van baron voor zijn rol in de prinselijke economische missies in India (met name die onder leiding van de toekomstige koning Albert II, die hem in de adel verhief). In 1986 had hij al twee ondoorzichtige stichtingen in Liechtenstein opgericht om er zijn fortuin en dat van zijn twee broers onder te brengen. Hij werd in 2015 vervolgd voor belastingontduiking. Rosy Blue dook op in de Panama Papers en in de Paradise Papers in 2017. Met andere woorden, de Compliance Manager van Rosy Blue heeft niet per se goed werk geleverd. Vandaag is zij dus directeur communicatie van de minister van Financiën belast met de Coördinatie van de fraudebestrijding.

Audit- en consultancybureaus

De audit- en consultancygiganten hebben in de zakenwereld een dikke vinger in de pap. Hun macht strekt zich duidelijk uit tot de politieke wereld, die niet alleen klant van deze bedrijven is maar er ook personeelsleden uit aanwerft. In de regering-De Croo is de meester van het genre ongetwijfeld de socialistische staatssecretaris voor economisch herstel Thomas Dermine. Hij komt zelf uit de McKinseystal en heeft zich omringd met verscheidene medewerkers uit de consultancy. Maar ook de kabinetschefs van de premier en de minister van Financiën hebben er vertoefd.

™ **Ruben Lecok** is de machtigste kabinetschef van het land. Als directeur van de cel algemene beleidscoördinatie bij premier Alexander De Croo overziet hij alle regeringsdossiers op de ministerraad. Hij is pas 40 jaar maar heeft al vijftien jaar ervaring in tal van liberale kabinetten (Fientje Moerman, Guy Verhofstadt, Patrick Dewael, Karel De Gucht, Guy Vanhengel, Alexander De Croo) en als hoofd van de studiedienst van de Open Vld.

Tweemaal heeft hij zich echter op andere terreinen gewaagd: eenmaal tijdens een korte periode bij de Nationale Bank, waar de partij hem kwam terughalen, en een tweede keer in juni 2020, toen het adviesbureau Egon Zehnder hem een periode van lopende zaken wegkaapte, voor de liberalen hem weer voor het hoogste kabinetsambt konden strikken. Egon Zehnder is een internationale speler in

8 Zie https://derijkstebelgen.be/vermogende/familie-mehta-2

management consulting, actief in 41 landen en tevens 's werelds meest vooraanstaande headhunter.

™ **Sam Proesmans** is ook lid van het kabinet van premier Alexander De Croo, waar hij covid-19-adviseur is. Deze arts werkte als gezondheidsconsultant voor de Boston Consulting Group, een van de drie grootste multinationale consultancybureaus ter wereld. In die context werkte hij samen met het kabinet van voormalig minister van Volksgezondheid Maggie De Block, die hem uiteindelijk in augustus 2020 als adviseur in haar kabinet aanwierf. Daarna werd hij lid van het team van de premier toen de regering-De Croo werd gevormd.

™ **Eddy Peeters**, van oorsprong een fiscalist, is kabinetschef van minister van Financiën Vincent Van Peteghem (CD&V) in diens hoedanigheid van vicepremier. Hij is een specialist van de dubbele draaideuren. Hij was al kabinetschef van Theo Kelchtermans van 1995 tot 1999, werd directeur bij PWC en daarna bij IBM, om later terug te komen als kabinetschef van Vandeurzen, Van Ackere, De Crem, Peters, Beke, Geens, Muylle en ten slotte Van Peteghem (9 ministers, dus!).

In een artikel uit 2012 belicht de krant De Tijd het vermogen van Peeters om met één been in de zakenwereld en met het andere in de politiek te staan: "[bij IBM] kwam hij al snel opnieuw in contact met de overheid. Als IBM-consultant werkte hij mee aan de Copernicus-hervorming." Eenmaal terug aan de slag op de ministeriële kabinetten onderhoudt hij goede contacten in de particuliere sector: "Piet Vanthemsche (Boerenbond), Karel Van Eetvelt (Unizo) en Pieter Timmermans (VBO) nemen op als Peeters belt.[9]

PWC, een van de befaamde Grote Vier (de vier multinationals die de audit- en consultancywereld domineren, samen met Deloitte, Ernst & Young en KPMG), wordt genoemd in een reeks schandalen rond boekhouding en belastingen, met name wegens haar betrokkenheid bij LuxLeaks, de Luxemburgse rulingsaffaire. PWC speelt ook in België een actieve rol op het gebied van rulings. Het was trouwens een PWC-specialist ter zake die in 2004 de wet bedacht die de zeer controversiële Excess Profit Rulings invoerde, die vervolgens door de Europese Unie werden veroordeeld: "Isabel Verlinden (PwC) is het brein achter de 'excess profit rulings', schrijft Trends magazine.[10]

™ **Amaury Caprasse** was kortstondig kabinetschef van staatssecretaris Thomas Dermine. Na enkele weken legde hij de functie neer om Dermine op te volgen als hoofd van het Institut Émile Vandervelde, de studiedienst van de PS.

9 *De Tijd,* 16 januari 2012 - https://www.tijd.be/politiek-economie/belgie/federaal/wie-heeft-de-touwtjes-in-handen/9148644.html

10 *Trends*, 4 februari 2016 en *Trends-Trends*, 18 februari 2016.

Caprasse treedt systematisch in de voetsporen van zijn handlanger. Ze gingen beiden in 2009 bij McKinsey aan de slag om vervolgens in het kielzog van Paul Magnette terecht te komen bij Catch, de cel voor de economische relance van Charleroi. In deze context was Amaury Caprasse ook strategisch adviseur van de CEO van Brussels Airport South, de luchthaven van Charleroi. Daarvoor was hij regeringscommissaris bij Proximus en adviseur op het kabinet van Magnette toen deze minister-president van het Waalse Gewest was.

™ We vernoemen ook **Mouna Dourasse**, raadgeefster op het kabinet van Thomas Dermine, vanwege haar tijd in de financiële wereld bij Bloomberg. Zij behoort ook tot de McKinseystal van de staatssecretaris voor Relance, die haar daar ging halen. Ze werkte er vier jaar en werd manager en partner.

™ **Baudouin Regout**, adviseur bij Dermine, heeft ook een lange periode (twaalf jaar) bij McKinsey gewerkt, voordat hij adviseur werd bij de Europese Commissie, met name van voormalig voorzitter José Manuel Barroso, een grootmeester in draaideuren. Bij McKinsey was Regout een van de auteurs van het boek *Beyond austerity: A path to economic growth and renewal in Europe* (2010), dat al de typische liberale recepten van de Europese Commissie aanreikte, waaronder de hervorming van de arbeidsmarkt.

™ **Thibault Vanderhauwart**, adviseur bij Dermine, was consultant bij Deloitte. Hij was ook projectleider bij GRE-Liège, een groepering voor economisch herstel die publiek-private partnerschappen ontwikkelde in het kader van het Marshallplan.

™ **Anton Muyldermans**, adviseur bij Dermine, was consultant bij de Boston Consulting Group. Maar bovenal bracht hij negen jaar door bij Lineas, waar de staatssecretaris hem ging weghalen. Dit is niet onbelangrijk in termen van potentiële belangenconflicten, aangezien het herstelplan onder leiding van Thomas Dermine voorziet in aanzienlijke investeringen in de ontwikkeling van het spoorwegnet voor goederenvervoer. Dat is dan weer van rechtstreeks belang voor Lineas, de geprivatiseerde tak van de vroegere goederenafdeling van de NMBS.

Antwoorden van de ministers op parlementaire vragen

Op 23 november 2020 hebben verschillende federale volksvertegenwoordigers van de PVDA een schriftelijke parlementaire vraag gesteld aan alle leden van de regering-De Croo (zie vraag en antwoorden in de bijlage). De vraag betreft het bestaan van mogelijke belangenconflicten en de wijze waarop deze kunnen worden voorkomen of beheerd.

Alle regeringsleden hebben geantwoord (soms door te verwijzen naar het antwoord van de premier), met uitzondering van Georges Gilkinet en Sammy Mehdi. Mathieu Michel, die duidelijk niet begaan was met de transparantie en de vraag als "louter documentair" beschouwde, heeft het antwoord naar de griffie van de Kamer doorgezonden in plaats van het openbaar te maken.

Het antwoord van de premier is niet geruststellend: "Bij de werving van medewerkers ben ik op zoek naar mensen die de juiste kennis, expertise en vaardigheden beschikken om te kunnen functioneren op mijn kabinet. Ik kies mensen niet op basis van het bedrijf waarvoor zij eerder zouden gewerkt hebben." De Croo laat verstaan dat hij niet veel aandacht besteedt aan vorige werkgevers en dus aan het risico van mogelijke belangenconflicten. De toevoeging "medewerkers worden vanaf hun aanstelling geacht het algemene belang te dienen" is geenszins een afdoende garantie.

In feite laat de premier het aan zijn medewerkers over om de risico's van hun mogelijke belangenconflicten te voorkomen. Dit wordt bevestigd door dit element van zijn antwoord: "Van medewerkers wordt een integer en ethisch handelen verwacht. Voor de medewerkers die onder de wet van 6 januari 2014 vallen, geldt bovendien de deontologische code voor openbare mandatarissen, die op dit punt duidelijke richtlijnen bevat: 'De openbare mandataris dient bij zijn tussenkomsten waarbij hij een belangenconflict heeft, dit steeds vooraf mee te delen en zich nadien eventueel van verder handelen te onthouden'."

De regeringsleider, die blijk zou moeten geven van een grote waakzaamheid voor alle ministeriële kabinetten, doet dat zelfs niet voor zijn eigen ploeg. Hij maakt er zich vanaf door formeel naar de zelfcontrole van zijn medewerkers te verwijzen.

Sophie Wilmès geeft blijk van een zekere waakzaamheid ter zake: "Ik heb aandacht voor het voorkomen van mogelijke belangenconflicten binnen mijn kabinet. Zo vraag ik om mij onmiddellijk op de hoogte te stellen van elk mogelijk belangenconflict dat kan ontstaan in verband met dossiers waarmee een van mijn medewerkers rechtstreeks of onrechtstreeks te maken kan krijgen." Maar ook hier ligt de verantwoordelijkheid bij de medewerkers zelf. De minister overweegt geen preventieve screening van haar team.

In de gelederen van Vooruit antwoorden Frank Vandenbroucke en Meryame Kitir: "Momenteel werken geen mensen op mijn kabinet wiens voorgaande job bij een bedrijf was in een sector gelieerd aan mijn bevoegdheden." Er moet echter worden opgemerkt dat de vicepremiers - waaronder Vandenbroucke - niet alleen hun specifieke bevoegdheden maar ook alle dossiers van de regering beheren. Belangenconflicten voorkomen beperkt zich dus niet tot de strategische cel.

Uit de analyse van alle antwoorden blijkt dat slechts één lid van de regering een potentieel belangenconflict vermeldt. Pierre-Yves Dermagne geeft aan dat "een medewerker uit de verzekeringsbranche zorgt voor de opvolging van deze zaak binnen mijn kabinet. Het is duidelijk dat als een dossier zou kunnen leiden tot een risico van belangenverstrengeling, dit personeelslid zich onmiddellijk uit het dossier terugtrekt."

Wij hebben deze medewerker niet kunnen identificeren, maar het antwoord van de minister doet de vraag rijzen naar de reikwijdte van het belangenconflict. Moeten alleen dossiers die specifiek betrekking hebben op een onderneming waarvoor de medewerker heeft gewerkt in de reikwijdte worden opgenomen, of moet elk dossier dat alle ondernemingen in de sector ten goede kan komen als een probleem worden beschouwd? In feite is het voor een onderneming die van een regeringsmaatregel gebruik wil maken vaak irrelevant of die alleen voor de onderneming of voor alle ondernemingen in de sector geldt. Om het bovengenoemde geval te herhalen: elke handeling van de medewerker die verantwoordelijk is voor verzekeringszaken kan dus een potentieel belangenconflict vormen.

Gezien de vele potentiële belangenconflicten waarop in dit document wordt gewezen, toont het feit dat slechts één geval werd vermeld in elk geval de omvang van het probleem aan.

Minister van Energie Tinne Van der Straeten verklaart: "Bij de aanwerving werden de risico's op belangenconflicten besproken en ingeschat. Bij het minste risico ging de aanwerving niet door." Gezien het aantal medewerkers van de minister dat functies heeft bekleed bij particuliere bedrijven in de energiesector, vraagt men zich echter af hoe men deze risico's heeft kunnen uitsluiten.

Verscheidene ministers verwijzen naar de wet van 6 januari 2014 houdende oprichting van een Federale Deontologische Commissie en houdende de Deontologische Code voor de openbare mandatarissen. Dit laatste geldt echter alleen voor directeuren en adjunct-directeuren van beleidsorganen, niet voor andere leden van ministeriële kabinetten (of voor ministers zelf, trouwens).

Bovendien is de definitie van conflict twijfelachtig. Volgens artikel 4.4. van de Code doet "[e]en belangenconflict [...] zich voor als een openbaar mandataris een privaat of persoonlijk belang heeft dat van die aard is dat het de onpartijdige en objectieve uitvoering van zijn officiële functies kan beïnvloeden." Deze definitie vestigt de aandacht op mandaten of functies die gelijktijdig met het lidmaatschap van het ministerieel kabinet worden uitgeoefend. Eerdere functies worden dus niet meer meegenomen in de screening. Het beroemde "draaideurmechanisme" bestaat er juist in om van de particuliere naar de openbare sector over te stappen en vice versa.

Bijlage - Antwoorden van de ministers op parlementaire vragen

Dezelfde schriftelijke parlementaire vraag werd op 23 november 2020 door verschillende PVDA-volksvertegenwoordigers gesteld aan alle leden van de regering-De Croo. Twee hebben niet geantwoord: Georges Gilkinet en Sammy Mehdi.

De vraag luidde

Belangenvermenging is een groot probleem in ons land, met name op de ministeriële kabinetten. Op de website van de federale overheid vinden we een publicatie van de samenstelling van de beleidscellen en secretariaten. Deze werd laatst geactualiseerd op 6 november 2020.

1. Gebeurden er sinds de actualisering nog nieuwe aanwervingen op uw kabinet?

2. Wanneer krijgen we een nieuwe update?

3. Zijn alle kabinetsmedewerkers die reeds aangenomen zijn op deze lijst te vinden? Zo neen, kunt u ons dan de ontbrekende namen laten weten alsook hun functie op uw kabinet?

4. Werkten uw medewerkers ooit in een sector die binnen uw beleidsdomein valt? Zo ja, in welke functie en voor welk bedrijf?

5. Werd er bij de aanwerving door u nagegaan of er geen risico is op belangenconflicten?

6. Waren sommige van uw medewerkers in het verleden al betrokken bij belangenconflicten? Zo ja, om welke medewerkers gaat het en kan u de aard van het belangenconflict toelichten?

7. Welke algemene regels houdt u er als minister op na om er over te waken dat er geen belangenvermenging plaatsvindt in uw kabinet en om belangenconflicten te voorkomen? Hoe voorkomt u dat private belangen zullen wegen op uw beleidsdaden?

Antwoord van premier De Croo

1. De website van de federale overheid wordt meerdere keren per maand geüpdatet met de actuele samenstelling van de beleidscellen en secretariaten. Sinds de datum van 6 november 2020 zijn er nog aanwervingen geweest.

2. Zie punt 1.

3. De actuele samenstelling van mijn kabinet wordt aan het geachte lid rechtstreeks bezorgd.

4. Bij de werving van medewerkers ben ik op zoek naar mensen die de juiste kennis, expertise en vaardigheden beschikken om te kunnen functioneren op mijn kabinet. Ik kies mensen niet op basis van het bedrijf waarvoor zij eerder zouden gewerkt hebben."

5. Medewerkers worden vanaf hun aanstelling geacht het algemene belang te dienen. Het loutere feit van de aanwerving kan dus geen belangenconflict inhouden.

6. Er zijn mij geen belangenconflicten bekend.

7. Van medewerkers wordt een integer en ethisch handelen verwacht. Voor de medewerkers die onder de wet van 6 januari 2014 vallen geldt bovendien de deontologische code voor openbare mandatarissen, die op dit punt duidelijke richtlijnen bevat: "De openbare mandataris dient bij zijn tussenkomsten waarbij hij een belangenconflict heeft, dit steeds vooraf mede te delen en zich nadien eventueel van verder handelen te onthouden."

Antwoord van vicepremier Wilmès

Ik refereer naar het antwoord van de eerste minister hierover. Daarnaast kan ik u meedelen dat er sinds 6 november 2020 nog enkele nieuwe medewerkers zijn bijgekomen op mijn kabinet. Ik heb mijn diensten opgedragen om de autoriteiten die bevoegd zijn voor het aanpassen van de informatie op de website van de federale overheid wekelijks op de hoogte te stellen van elke wijziging of aanvulling van mijn personeelsbestand. Al mijn medewerkers staan, met hun functie, op deze website vermeld. Deze volledige lijst is gepubliceerd op de website belgium.be (update 9 december 2020).

Als werken in een ministerieel kabinet als politiek werk wordt beschouwd, kunnen 31 van mijn medewerkers in deze categorie worden ondergebracht. Dit zijn mijn inhoudelijke medewerkers, in die zin beschouwd door het Rekenhof met het oog op de aangifte van mandaten. Momenteel kunnen er dus 31 van de 46 leden van mijn team worden beschouwd als politieke medewerkers. 19 van hen maakten al deel uit van mijn vorige team.

Ik heb aandacht voor het voorkomen van mogelijke belangenconflicten binnen mijn kabinet. Zo vraag ik om mij onmiddellijk op de hoogte te stellen van elk mogelijk belangenconflict dat kan ontstaan in verband met dossiers waarmee een van mijn medewerkers rechtstreeks of onrechtstreeks te maken kan krijgen bij de uitoefening van zijn of haar taken binnen mijn kabinet, hetzij zelf, hetzij in hoofde van de personen met wie hij of zij noodzakelijkerwijs aan een bepaald dossier moet werken. Hierbij

wordt uiteraard rekening gehouden met hun eventuele mandaten, waarvoor dezelfde regels gelden.

(Geen) antwoord van vicepremier Gilkinet

De minister heeft de parlementaire vraag niet beantwoord. De voorgeschreven termijndatum voor beantwoording was 24 december 2020.

Zie: https://www.dekamer.be/kvvcr/showpage.cfm?section=qrva&language=nl&cfm=qrvaXml.cfm?legislat=55&dossierID=55-B034-1184-0175-2020202106571.xml

Antwoord van vicepremier Van Quickenborne

Ik verwijs het geachte lid naar het antwoord dat zal gegeven worden door de eerste minister op de identieke schriftelijke vraag nr. 9 van 23 november 2020 van de heer volksvertegenwoordiger Raoul Hedebouw.

Antwoord van vicepremier Vandenbroucke

1. De website van de federale overheid wordt meerdere keren per maand geüpdatet met de actuele samenstelling van de beleidscellen en secretariaten. Sinds de datum van 6 november 2020 zijn er nog aanwervingen geweest.

2. Zie punt 1.

3. Alle aanwervingen en wijzigingen in de samenstelling van de kabinetten worden overgemaakt aan de FOD Kanselarij.

4. Momenteel werken geen mensen op mijn kabinet wiens voorgaande job bij een bedrijf was in een sector gelieerd aan mijn bevoegdheden.

5. Ja. Medewerkers worden geacht het algemene belang te dienen. Er werden bij de aanstellingen geen belangenconflicten geconstateerd.

6. Er zijn mij geen belangenconflicten bekend.

7. Van medewerkers wordt een integer en ethisch handelen verwacht. Voor de medewerkers die onder de wet van 6 januari 2014 vallen geldt bovendien de deontologische code voor openbare mandatarissen, die op dit punt duidelijke richtlijnen bevat: "De openbare mandataris dient bij zijn tussenkomsten waarbij hij een belangenconflict heeft, dit steeds vooraf mee te delen en zich nadien eventueel van verder handelen te onthouden."

Antwoord van vicepremier Dermagne

In aanvulling op het antwoord van de eerste minister aan mijnheer Raoul Hedebouw, wil ik u meedelen dat de website van de federale regering op het organigram van mijn

kabinet op 30 november 2020 is bijgewerkt. Bijgevolg staan alle personen die mijn kabinet samenstellen daar vermeld en bevestig ik dat de presentatie van de samenstelling van mijn kabinet op de website vanaf deze maand "in real time" zal worden bijgewerkt.

Wat betreft belangenvermenging, zijn geen van mijn personeelsleden in het verleden in verband gebracht met dit probleem. Bovendien zijn er, met het oog op de transparantie, al regels en principes in onze wetgeving die de werking van de ministeriële kabinetten regelen. Wat betreft de publieke mandaten: deze worden al jaarlijks meegedeeld aan het Rekenhof en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

In het geval van privémandaten worden ze niet gepubliceerd, maar worden ze op erewoord verklaard in een document dat naar de minister wordt gestuurd, zodat hij op de hoogte is en met kennis van zaken een beslissing kan nemen over de verbintenis. Het is duidelijk dat ik de positieve benadering van de detacheringen wil benadrukken, die de kabinetten in staat stellen te profiteren van de expertise van het personeel van de administratie. Deze praktijk versterkt ook de symbiose tussen beide en helpt het menselijk potentieel van de openbare dienst te optimaliseren.

De minister neemt zijn personeel aan op basis van hun kwalificaties, ervaring en professionele prestaties. Een medewerker uit de verzekeringsbranche zorgt voor de opvolging van deze zaak binnen mijn kabinet. Het is duidelijk dat als een dossier zou kunnen leiden tot een risico van belangenverstrengeling, dit personeelslid zich onmiddellijk uit het dossier terugtrekt. Een ministerieel kabinet is een ploeg die moet bestaan uit mensen met verschillende profielen, die uiteenlopende functies uitvoeren die elk een gespecialiseerde kennis vragen, zonder de praktijkervaring te vergeten, die een belangrijke aanvulling is op de theoretische en academische opleidingen. Kabinetten zijn echter kortstondige structuren, die hoogstens voor de duur van een legislatuur zijn opgezet. Bovendien moet er, naast het profiteren van specifieke profielen, een speciale vertrouwensband bestaan met de minister.

Antwoord van vicepremier Van Peteghem

1 tot 3. De actuele toestand met hierin alle reeds aangenomen kabinetsmedewerkers is gepubliceerd op de website van de federale overheid.

(https://www.belgium.be/nl/publicaties/pub_samenstelling_beleidsorganen).

4. Een deel van mijn inhoudelijke en uitvoerende medewerkers zijn gedetacheerd vanuit verschillende overheidsdiensten. Wat mijn beleidsdomein betreft, betekent dit detachering vanuit het Agentschap van de schuld, de FOD Financiën, het FSMA, het Interfederaal Korps van de Inspectie van Financiën en de Nationale Bank van België.

5 en 6. Voorafgaand aan een aanwerving voor een functie op het kabinet is er steeds een screening van de kandidaat. Geen enkele kabinetsmedewerker was al eerder betrokken bij mogelijke belangenconflicten.

7. Van medewerkers wordt een integer en ethisch handelen verwacht. Voor de medewerkers die onder de wet van 6 januari 2014 vallen geldt bovendien de deontologische code voor openbare mandatarissen, die op dit punt duidelijke richtlijnen bevat: "De openbare mandataris dient bij zijn tussenkomsten waarbij hij een belangenconflict heeft, dit steeds vooraf mede te delen en zich nadien eventueel van verder handelen te onthouden".

Antwoord van vicepremier De Sutter

1 tot 3. Hiervoor wordt verwezen naar het antwoord van de eerste minister op vraag nr. 9 van 23 november 2020 (Vragen en Antwoorden, Kamer, 2020-2021, nr. 32).

4 tot 7. Een groot deel van de medewerkers op het kabinet heeft relevante ervaring uit sectoren die vallen binnen de beleidsdomeinen van ambtenarenzaken, overheidsbedrijven, telecommunicatie en post. Verschillende van de medewerkers zijn dan ook gedetacheerd vanuit administraties, overheidsbedrijven of -instellingen. Er zijn geen conflicten met persoonlijke belangen in hoofde van medewerkers gekend. Ook om toekomstige van dergelijke conflicten te voorkomen, zijn duidelijke regels afgesproken.

Antwoord van minister Clarinval

Ik verwijs u naar het antwoord gegeven door de eerste minister op de vraag nr. 9 gesteld door volksvertegenwoordiger Hedebouw op 23 november 2020 (Vragen en Antwoorden, Kamer, 2020-2021, nr. 31).

Antwoord van minister Lalieux

Als aanvulling op het antwoord van de eerste minister aan de heer Raoul Hedebouw (vraag nr. 9 van 18 december 2020, Vragen en Antwoorden, Kamer, 2020-2021, nr. 32) wil ik u meedelen dat het organigram van mijn kabinet op de website van de federale regering zeer binnenkort zal worden bijgewerkt. Alle personen die deel uitmaken van mijn kabinet zullen er worden vermeld en ik bevestig dat de de samenstelling van mijn kabinet op de website voortaan "in real time" zal worden bijgewerkt.

Wat betreft belangenvermenging, zijn geen van mijn personeelsleden in het verleden in verband gebracht met dit probleem. Bovendien zijn er, met het oog op de transparantie, al regels en principes in onze wetgeving die de werking van de ministeriële kabinetten regelen. Wat betreft de publieke mandaten: deze worden al jaarlijks meegedeeld aan het Rekenhof en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Privémandaten worden in voorkomend geval niet gepubliceerd, maar op het moment van de aanwerving op erewoord aangegeven in een document, zodat potentiële belangenconflicten kunnen worden vermeden.

Antwoord van minister Dedonder

Naast het antwoord van de eerste minister aan de heer Raoul Hedebouw, kan ik u meedelen dat het organigram en de samenstelling van mijn kabinet in de loop van de maand december 2020 op de website van de federale regering zal worden gepubliceerd. Alle medewerkers die deel uitmaken van mijn kabinet zullen daar worden vermeld.

Wat betreft belangenvermenging, zijn geen van mijn personeelsleden in het verleden in verband gebracht met dit probleem. Bovendien zijn er, met het oog op de transparantie, al regels en principes in onze wetgeving die de werking van de ministeriële kabinetten regelen. Wat betreft de publieke mandaten: deze worden al jaarlijks meegedeeld aan het Rekenhof en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Wat betreft de privémandaten: deze worden niet gepubliceerd, maar op erewoord verklaard in een document dat aan de minister wordt overgemaakt, zodat zij op de hoogte is en met kennis van zaken een beslissing kan nemen over de verbintenis. Het is vanzelfsprekend dat ik de nadruk wil leggen op een positieve benadering van de detacheringen, die de kabinetten in staat stellen zich te verrijken met de deskundigheid van de personeelsleden van de verschillende administraties en in het bijzonder van Defensie. Deze manier van werken versterkt ook de symbiose en draagt bij aan het optimaliseren van het menselijk potentieel van deze diensten. De minister neemt haar personeel aan op basis van hun kwalificaties, hun ervaring en hun professioneel opgedane kennis.

Een ministerieel kabinet is een ploeg die moet bestaan uit mensen met verschillende profielen, die uiteenlopende functies uitvoeren die elk een gespecialiseerde kennis vragen, zonder de praktijkervaring te vergeten, die een belangrijke aanvulling is op de theoretische en academische opleidingen. Kabinetten zijn echter kortstondige structuren, die hoogstens voor de duur van een legislatuur zijn opgezet. Bovendien moet er, naast het hebben van de verschillenden profielen, een speciale vertrouwensband bestaan met de minister.

Antwoord van minister Kitir

1. De website van de federale overheid wordt meerdere keren per maand geüpdatet met de actuele samenstelling van de beleidscellen en secretariaten. Sinds de datum van 6 november 2020 zijn er nog aanwervingen geweest. 2. Zie punt nr. 1. 3. Alle aanwervingen en wijzigingen in de samenstelling van de kabinetten worden overgemaakt aan de FOD Kanselarij. 4. Momenteel werken geen mensen op mijn

kabinet wiens voorgaande job bij een bedrijf was in een sector gelieerd aan mijn bevoegdheden. 5. Ja. Medewerkers worden geacht het algemene belang te dienen. Er werden bij de aanstellingen geen belangenconflicten geconstateerd. 6. Er zijn mij geen belangenconflicten bekend. 7. Van medewerkers wordt een integer en ethisch handelen verwacht. Voor de medewerkers die onder de wet van 6 januari 2014 vallen geldt bovendien de deontologische code voor openbare mandatarissen, die op dit punt duidelijke richtlijnen bevat: "De openbare mandataris dient bij zijn tussenkomsten waarbij hij een belangenconflict heeft, dit steeds vooraf mee te delen en zich nadien eventueel van verder handelen te onthouden."

Antwoord van minister Verlinden

Ik verwijs naar het antwoord op de vraag nr. 9 van de heer Hedebouw gesteld aan de eerste minister (Vragen en Antwoorden, Kamer, 2020-2021, nr. 32).

Antwoord van minister Van der Straeten

1. Er zijn nieuwe aanwervingen gerealiseerd en er zijn er nog gepland begin 2021.

2. Begin februari verwachten we dat mijn kabinet compleet zal zijn.

3. Ik zal de update begin februari bekend maken.

4. Mijn medewerkers zijn experten in hun domein en hebben expertise in de brede energiesector.

5. Bij de aanwerving werden de risico's op belangenconflicten besproken en ingeschat. Bij het minste risico ging de aanwerving niet door."

6. Bij mijn weten werden mijn medewerkers nooit betrokken in een professioneel belangenconflict.

7. Met alle medewerkers werden enkele belangrijke deontologische afspraken vastgelegd.

Antwoord van minister Khattabi

In mijn ogen is het risico op belangenconficten een zeer belangrijk onderwerp. Als minister hecht ik een heel bijzondere aandacht aan dit gegeven, inzonderheid in het kader van de wervingsprocedures op mijn kabinet. De update van de website door de kanselarij van de eerste minister zal zeer binnenkort gebeuren.

Er zal u een antwoord worden verstrekt door de eerste minister om u de meest nauwkeurige antwoorden te geven. Inzonderheid hebben de leden van mijn kabinet niet gewerkt bij privébedrijven die actief zijn in mijn bevoegdheidsdomein. Voorts zijn de leden van mijn kabinet, voor zover ik weet, nooit betrokken geweest bij een belangenconflict.

Antwoord van staatssecretaris Dermine

In aanvulling op het antwoord van de eerste minister aan de heer Raoul Hedebouw op schriftelijke vraag nr. 9 van 23 november 2020 (Vragen en Antwoorden, Kamer, 2020-2021, nr. 32), deel ik u mee dat de website van de federale regering met betrekking tot de samenstelling van mijn kabinet op 15 december 2020 is bijgewerkt. Derhalve bevestig ik dat alle personen die mijn kabinet samenstellen daar vermeld staan.

De pagina van de website zal via de diensten van de Kanselarij worden geüpdatet zodra er een wijziging wordt doorgevoerd in mijn team. Er zijn regels en principes in onze wetgeving die de aangifte van openbare mandaten regelen via de gewone en bijzondere wetten van 2 mei 1995, geïmplementeerd door de gewone en bijzondere wetten van 26 juni 2004. Zij voorzien in een systeem van federale controle, door het Rekenhof, van mandaten en middelen. Deze wetten werden gedeeltelijk gewijzigd door de gewone en bijzondere wetten van 14 oktober 2018 om met name het beginsel van de elektronische indiening van de mandaataangiften in te voeren.

Overheidsambtenaren (parlementsleden, regeringsleden en hun kabinetschefs, provinciegouverneurs, burgemeesters en schepenen, bestuurders van intercommunales, enz.), hoge ambtenaren van openbare besturen en overheidsorganen, alsook medewerkers die belast zijn met het geven van adviezen over beleid, politieke strategie en communicatie, en de strategische organen van de leden van de federale regering zijn verplicht om jaarlijks langs elektronische weg aan het Rekenhof de lijst van hun mandaten, functies en beroepen mee te delen, alsook de bezoldiging die met deze functies verbonden zijn (jaarlijks brutobedrag of orde van grootte). Deze informatie wordt jaarlijks gerapporteerd en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

In dezelfde geest worden de leden van mijn kabinet verzocht om, ter voorkoming van mogelijke belangenconflicten, al hun privé- of openbare activiteiten en mandaten bekend te maken in een document dat bij hun aanstelling bij mijn kabinet wordt ingevuld en ondertekend. Bovendien verbindt het lid zich er in ditzelfde document toe om elke wijziging in zijn situatie aan het kabinetssecretariaat mee te delen.

(Geen) antwoord van staatssecretaris Mehdi

De staatssecretaris heeft de parlementaire vraag niet beantwoord. De voorgeschreven termijndatum voor beantwoording was 24 december 2020.

Zie:

https://www.dekamer.be/kvvcr/showpage.cfm?section=qrva&language=nl&cfm=qrvaXml.cfm?legislat=55&dossierID=55-B034-1198-0072-2020202106575.xml

Antwoord van staatssecretaris De Bleeker

Voor het antwoord op uw vraag verwijs ik naar het antwoord van de eerste minister op vraag nr. 9 van 23 november 2020 van de heer Raoul Hedebouw.

Antwoord van staatssecretaris Michel

Het antwoord op deze vraag is het geachte Kamerlid rechtstreeks toegestuurd. Gezien het louter documentaire karakter ervan wordt het niet in het Bulletin van Vragen en Antwoorden opgenomen maar ligt het ter inzage bij de griffie van de Kamer van volksvertegenwoordigers (dienst Parlementaire Vragen).

Antwoord van staatssecretaris Schlitz

Ik dank u voor uw aandacht voor dit belangrijk onderwerp.

1. De website van de federale overheid wordt meerdere keren per maand geüpdatet met de actuele samenstelling van de beleidscellen en secretariaten. Sinds de datum van 6 november 2020 zijn er nog aanwervingen geweest.

2. Zie punt 1.

3. Deze lijst is voor mijn kabinet volledig.

4. Bij de werving van medewerkers ben ik op zoek naar mensen die de juiste kennis, expertise en vaardigheden beschikken om te kunnen functioneren op mijn kabinet. Ik kies mensen niet op basis van het bedrijf waarvoor zij eerder zouden gewerkt hebben."

5. Medewerkers worden vanaf hun aanstelling geacht het algemene belang te dienen. Het loutere feit van de aanwerving kan dus geen belangenconflict inhouden.

6. Er zijn mij geen belangenconflicten bekend.

7. Van medewerkers wordt een integer en ethisch handelen verwacht. Voor de medewerkers die onder de wet van 6 januari 2014 vallen geldt bovendien de deontologische code voor openbare mandatarissen, die op dit punt duidelijke richtlijnen bevat: "De openbare mandataris dient bij zijn tussenkomsten waarbij hij een belangenconflict heeft, dit steeds vooraf mede te delen en zich nadien eventueel van verder handelen te onthouden".